

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoCsp/14/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120301940
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6120301940.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Anny Snopčokovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom 851 02 Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom 851 02 Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: L. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX R. R., XX. R. XXXX/XX, prechodne bytom XXX XX E., E.O. XX, o zaplatenie 253,59 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13Csp/32/2020- 173 zo dňa 03.03.2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13Csp/32/2020- 173 zo dňa 03.03.2022 p o t v r d z u j e .

II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Banská Bystrica (ďalej „súd prvej inštancie“, alebo „okresný súd“) výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol o náhrade trov prvoinštančného konania a vyslovil, že žalovaná nemá nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie konštatoval skutkový a právny základ nároku, ktorý si v danom spore uplatnil žalobca a ktorým sa domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 253,59 eur s príslušenstvom titulom nesplatennej časti poskytnutého úveru a náhrady trov konania. Tvrdil, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 06. 2019, uzatvorenej medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. Bratislava, ako postupcom a žalobcom, ako postupníkom, nadobudol od postupcu žalovanú pohľadávku. Hmotnoprávny základ uplatneného nároku vyplýva z uzatvorenej zmluvy č. 5139068360 postupcom so žalovanou dňa 13. 12. 2017, na základe ktorej postupca, ak úverový veriteľ, poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Žalovaná neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy, preto postupca podaním zo dňa 15. 04. 2018 znížil celkový úverový rámec na nulu a vypovedal zmluvu. Ku dňu postúpenia pohľadávky táto predstavovala 311,70 eur, z toho istina 253,59 eur, úrok 16,50 eur, úrok z omeškania 16,38 eur a poplatky vo výške 25,23 eur. Žalovaná po postúpení pohľadávky nevykonala žiadne úhrady. Žalobca si v spore uplatnil nárok len na postúpenú istinu spolu s príslušenstvom a to zákonným úrokom z omeškania 5 % ročne od 25. 06. 2019, t. j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky do zaplatenia.

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval predošlú genézu sporu, kedy rozsudkom č. k. 13Csp/32/2020-89 zo dňa 05. 11. 2020 žalobu zamietol (výrok I) a žalovanej nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania nepriznal (výrok II). Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297 písm. b/ CSP a žalobu zamietol pre nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Krajský súd

v Banskej Bystrici uznesením č.k. 14CoCsp/4/2021-124 zo dňa 13. 04. 2021, právoplatným dňa 18. 05. 2021, rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom skonštatoval, že skúmanie vecnej legitímácie je základom každého súdneho konania vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta a poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009. Zdôraznil však, že za situácie, ak strana nesplnila svoju povinnosť tvrdenia (neuviedla všetky rozhodujúce skutočnosti alebo ich uviedla neúplne) alebo neuniesla povinnosť dôkaznú (nenavrhol potrebné dôkazy na preukázanie všetkých svojich sporných tvrdení, ktoré sú pre právne posúdenie veci významné), musí súd prvej inštancie, aj keby išlo o spor podľa § 297 písm. b/ CSP, vždy nariadiť pojednávanie a v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 CSP informovať o rozsahu sporných a nesporných skutočností a výsledku dokazovania. Vzhľadom na uvedené bolo povinnosťou súdu vo veci nariadiť pojednávanie a s prihliadnutím na žalobcom predložené listiny sa vysporiadať s otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

1.3. Uplatnený nárok súd prvej inštancie právne posúdil podľa ustanovení § 39, § 52 ods. 1, § 524 ods. 1 a 2, § 525 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“, alebo „OZ“), v nadväznosti na osobitnú právnu úpravu § 1 ods. 2 a 8, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej „Zákon o spotrebiteľských úveroch“, alebo len „ZoSÚ“) a s poukazom na právnu úpravu obsiahnutú v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky (ďalej „Zákon o bankách“).

1.4. Súd prvej inštancie pri opätovnom rozhodovaní vo veci nariadil pojednávanie, postupoval v zmysle § 181 ods. 2 CSP a následne skúmal, či bola relevantným spôsobom preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu. V konaní bolo nesporné, že právny predchodca žalobcu, ako banka a žalovaná uzatvorili zmluvu o kreditnej karte s úverovým rámcom 300,- eur. Vzhľadom na povahu zmluvných strán súd právne vyhodnotil zmluvu o úvere ako spotrebiteľský zmluvný vzťah v zmysle § 52 a nasl. OZ a spotrebiteľský spor (§ 290 CSP). Súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že predmetom tohto konania je pohľadávka, ktorej zaplatenia sa žalobca domáha ako postupník pôvodného veriteľa - banky. Preukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a platného postúpenia pohľadávky súvisí so splnením podmienok určených v § 17 ZoSÚ v spojení s § 53 ods. 9 OZ, § 565 OZ a v § 92 ods. 8 zákona o bankách. Zákon o spotrebiteľských úveroch upravuje podmienky postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru v § 17 ods. 1, pričom jednou z podmienok je, že sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Predložená zmluva o kreditnej karte bola uzatvorená na dobu neurčitú, pričom podľa čl. II bod 14 zmluvy konečná splatnosť pohľadávky banky sa viaže na zánik zmluvy. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca síce splatnosť pohľadávky tvrdil, avšak zánik zmluvy nepreukázal. Predložil list zo dňa 15. 04. 2018, ktorým banka v súlade s čl. 2.45 POP znížila celkový úverový rámec na nulu s účinnosťou ku dňu 23. 04. 2018 a vypovedala zmluvu o kreditnej karte, avšak bez dokladu o doručení žalovanej, pritom výpovedná doba je v zmysle čl. 13.2 VOP dva kalendárne mesiace a začína plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená. Súd prvej inštancie potom konštatoval, že žalobca nepreukázal ukončenie zmluvy výpoveďou (ani iným zmluvne dohodnutým spôsobom), v dôsledku čoho nepreukázal ani uplynutie výpovednej doby a zánik zmluvy. Keďže konečná splatnosť pohľadávky sa viaže na zánik zmluvy a tento nebol hodnoverne preukázaný, žalobca nepreukázal, že pohľadávka zo zmluvy bola v čase postúpenia (24. 06. 2019) splatná, v dôsledku čoho nemohla byť v celosti na žalobcu postúpená. Ak sa tak stalo, k postúpeniu pohľadávky došlo v rozpore s § 17 ods. 1 ZoSÚ, preto zmluva o postúpení pohľadávky je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom. Okrem tohto záveru súd prvej inštancie taktiež konštatoval, že žalobca ďalej nepreukázal ani splnenie podmienok platného postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorými sú preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovo následné nepretržité omeškania dlhšie ako 90 dní. Nerešpektovanie tejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ). V tomto prípade nebol predložený žiaden dôkaz o tom, že by bola žalovanej pred postúpením pohľadávky zaslaná výzva na splatenie splatného dlhu (takou výzvou nie je list zo dňa 26.03.2019 bez dokladu o doručení, pretože v tom čase nebola žalovaná v omeškaní so splácaním) a napriek tomu zostala v omeškaní s platením dlhu tak, ako to má na mysli § 92 ods. 8 zákona o bankách. Vzhľadom na uvedené dôvody súd prvej inštancie žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v celom rozsahu zamietol.

1.5. Súd prvej inštancie sa osobitne v závere odôvodnenia rozsudku vysporiadal s návrhom žalobcu na rozhodnutie pre uznanie nároku, po tom, ako konštatoval, že žalovaná na pojednávaní dňa 03. 03. 2022 uviedla, že chce pohľadávku žalobcu uhradiť, je si toho vedomá, nemá žiadne ďalšie návrhy na dokazovanie a nárok na náhradu trov konania si neuplatňuje. Na to právny zástupca žalobcu navrhol rozhodnúť vo veci rozsudkom pre uznanie. Súd však bol toho názoru, že v spotrebiteľských sporoch aj pri uznaní nároku žalovanou - spotrebiteľom môže súd vyhodnocovať skutočnosti, na ktoré by inak podľa hmotného práva ex offio prihliadal, a teda môže vyvodzovať dôsledky z absolútne neplatných právnych úkonov a to s poukazom na čl. 6 CSP a dôvodovú správu, podľa ktorej nóvvum spočíva v zavedení osobitných konaní so slabšou stranou, ktoré výrazne modifikujú doterajšie chápanie rovnosti strán sporu a súd v týchto prípadoch musí zohľadňovať istú hmotnoprávnu i procesnú nerovnováhu sporových strán. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP v spojení s čl. 4 CSP tak, že nakoľko v spore úspešná žalovaná si neuplatnila náhradu trov konania, súd jej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

2.1. Odvolateľ s poukazom na znenie ustanovenia § 282 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej „CSP“) a s citáciou rôznych znení komentárov k predmetnému zákonnému ustanoveniu má za to, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaná na pojednávaní dňa 03.03.2022 uznala pohľadávku uplatňovanú podanou žalobou a prejavila záujem dlžnú sumu uhradiť. V nadväznosti na uznanie dlhu žalovanej žalobca navrhol, aby súd vyhovel žalobe a rozhodol o uplatnenom nároku rozsudkom pre uznanie, čím došlo k naplneniu všetkých procesných podmienok, ktoré vyžaduje zákon (CSP) na to, aby bol súd povinný rozhodnúť o uplatnenom nároku rozsudkom pre uznanie. Povinnosť súdu takto rozhodnúť v prípade, že nastane uvedená procesná situácia, bez akýchkoľvek pochyb vyplýva z dikcie ust. § 282 CSP - a to z direktívneho „rozhodne“, t. j. nie „môže rozhodnúť“. Súd prvej inštancie však napriek uvedenému nerozhodol o uplatnenom nároku rozsudkom pre uznanie a preskúmaval nárok po hmotnoprávnej stránke. Takýto postup súdu je podľa názoru žalobcu v priamom rozpore s odbornou literatúrou a príslušnými ustanoveniami CSP, v zmysle ktorých súd v prípade uznania nároku nie je oprávnený skúmať hmotnoprávnu stránku veci, nakoľko je viazaný procesným úkonom žalovaného a v prípade návrhu na vydanie rozsudku pre uznanie zo strany žalobcu, je povinný takto rozhodnúť, a to aj v prípade, ak by mal za to, že nárok uplatnený žalobou napr. neexistuje. Nemožno sa preto stotožniť s rozhodnutím súdu, ktorý nevydanie rozsudku pre uznanie odôvodnil preskúmaním hmotnoprávnej stránky nároku a tým, že s ohľadom na spotrebiteľský charakter sporu odmietol aplikovať kogentné ustanovenia CSP s odkazom na čl. 6 CSP. Pokiaľ by bolo vôľou zákonodarcu vylúčiť aplikáciu rozsudku pre uznanie v neprospech spotrebiteľa, bolo by to v zákone výslovne a jednoznačne uvedené. Spôsob, ktorým súd odmietol postupovať v zmysle procesných ustanovení CSP považuje žalobca za vážne narušenie rovnosti strán sporu a porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces, keďže súd de facto uviedol, že ustanovenie § 282 CSP je v rozpore s ochranou spotrebiteľa a rozhodol sa ho neaplikovať, s odkazom na čl. 6 CSP. Uvedené závery súdu považuje žalobca za absurdné, pričom prijatím výkladu súdu by bolo možné dospieť k záveru, že akékoľvek ustanovenie CSP je možné svojvoľne neaplikovať výlučne s odkazom na čl. 6 CSP. Súd by tak mohol odoprieť akékoľvek práva patriace žalobcovi, ako napr. predvolanie na pojednávanie, doručovanie vyjadrení či iných podaní, ktoré by doručoval výlučne spotrebiteľovi a to všetko s odkazom na čl. 6 CSP, v zmysle ktorého súd poskytuje ochranu slabšej strane. Žalobca poznamenal, že dôkazom absolútnej nesprávosti výkladu súdu je aj § 299 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého sa ustanovenia rozsudku pre zmeškanie nepoužijú, ak by mal byť tento rozsudok vydaný v neprospech spotrebiteľa. Je teda zrejmé, že zákonodarca v záujme ochrany spotrebiteľa vylúčil aplikáciu § 273 až § 276 CSP v prípade, ak by to bolo v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ by bolo vôľou zákonodarcu vylúčiť aj aplikáciu ustanovení o rozsudku pre uznanie v prípadoch, ak by to bolo v neprospech spotrebiteľa, bolo by to v zákone jednoznačne uvedené. Žalobca tak namieta postup súdu, ktorým prekročil svoje právomoci a určil, že § 282 CSP odporuje čl. 6 CSP a preto ho v spotrebiteľských sporoch nemožno aplikovať. Takýto súdny výklad § 282 CSP žalobca považuje za faktickú zmenu vôle zákonodarcu, čím vo veci konajúci súd porušil ústavný princíp trojdelenia štátnej moci, z ktorého vyplýva, že právomoc meniť zákony patrí Národnej rade Slovenskej republiky, nie súdom. Žalobca na podporu

svojich argumentov poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2CoCsp/64/2020 z 22.04.2021 a rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoCsp/17/2021 z 30.06.2021.

2.2. Odvolateľ tak zhrnul, že v konaní bez pochyby došlo k naplneniu všetkých procesných podmienok, ktoré zákon vyžaduje na to, aby bol súd povinný rozhodnúť o nároku rozsudkom pre uznanie a konajúci súd nebol oprávnený skúmať uplatnený nárok po hmotnoprávnej stránke, nakoľko sa v zmysle platnej právnej úpravy mal obmedziť len na skúmanie procesných podmienok, ktorých splnenie je potrebné na to, aby mohol vydať rozsudok pre uznanie. Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP v spojení s ust. § 390 písm. a/, b/ CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu v celom rozsahu a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

4. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej „krajský súd“, alebo „odvolací súd“), ako súd odvolací podľa ustanovenia § 34 CSP, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Odvolací súd vzhľadom na obsah spisového materiálu, ako aj dôvody odvolania konštatuje, že súd prvej inštancie náležite a správne zistil skutkový stav veci a v zmysle ustanovenia § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil prvoinštančný súd. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca, ako odvolateľ, neuviedol v odvolaní žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli známe súdu prvej inštancie, ani nežiadal doplniť dokazovanie za podmienok stanovených v ustanovení § 384 ods. 2 a 3 CSP o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré nemohli byť bez jeho viny prezentované v prvoinštančnom konaní. Odvolaním len spochybnil vyvodený právny názor súdu prvej inštancie a jeho procesný postup a namietal dôvody a právne posúdenie veci, pokiaľ prvoinštančný súd uviedol, akými úvahami sa spravoval a na podklade ktorých skutočností zaujal právny názor vyslovený vo výrokoch rozsudku. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o odvolaní vychádzal zo súdom prvej inštancie správne a dostatočne zisteného skutkového stavu a neboli naplnené procesné predpoklady dopĺňovať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie zo strany odvolacieho súdu (§ 383, § 384 ods. 1, 2 a 3, § 385, v spojení s ustanovením § 366 CSP).

6. Odvolací súd, viazaný rozsahom odvolania a vychádzajúc z konkrétnych odvolacích dôvodov (§ 379 a § 380 CSP), konštatuje, že v štádiu odvolacieho konania nenamietal odvolateľ závery súdu prvej inštancie, ktorý s poukazom na § 17 ods. 1 ZoSÚ a aj § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyslovil, že postupník - žalobca nepreukázal, že postupca - pôvodný vlastník pohľadávky, ako úverový veriteľ a súčasne banka, splnil zákonom požadované podmienky a predpoklady pre platné a zákonné postúpenie pohľadávky, pretože nepreukázal doručenie výzvy žalovanej, ako dlžníčke, s upozornením na omeškanie so splácaním dlhu a súčasne ani osobitnú, zákonom požadovanú výzvu banky v kvalifikovanom omeškaní dlžníka dlhšie ako 90 kalendárnych dní pred postúpením pohľadávky tretiemu subjektu. Tieto právne a skutkové závery súdu prvej inštancie považuje odvolací súd v štádiu odvolacieho konania za nesporné, keďže predmetom odvolacích námietok a argumentov žalobcu bol namietaný nesprávny postup súdu prvej inštancie, ktorý napriek tomu, že žalovaná na pojednávaní uznala nárok žalobcu, nevydal rozsudok pre uznanie v zmysle ustanovenia § 282 CSP. Existenciu a danosť aktívnej hmotnoprávnej i procesnej legitímácie súčasného žalobcu, ako postupníka, tak podľa názoru odvolateľa už súd nebol oprávnený skúmať.

7. Hmotnoprávne predpoklady pre platné a zákonné uznanie dlhu vyplývajú z ustanovenia § 558 OZ, v zmysle ktorého ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

8. Hmotnoprávny úkon dlžníka je v procesnej rovine upravený v ustanovení § 282 CSP, podľa ktorého ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku.

9. V zmysle čl.6 ods. 1 CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

10. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca nie je pôvodný vlastníak pohľadávky, vyvstala v spore nutnosť skúmať danosť hmotnoprávnej i procesnej legitímácie žalobcu. Aktívnu legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním tvrdené právo, respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej - existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej - existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/205/2009). S poukazom na povinnosť súdu a to aj bez osobitnej procesnej aktivity strany sporu a bez požiadavky osobitnej námietky nedostatku hmotnoprávnej i procesnej legitímácie zo strany účastníka konania, je aj v zmysle konštantnej judikatúry vyšších súdnych autorít súd - a to vždy) povinný- v každom štádiu konania - z úradnej povinnosti skúmať, či sú splnené v konaní zákonné podmienky pre konštatovanie danosti aktívnej i pasívnej legitímácie strán sporu. Súd prvej inštancie sa tak správne v konaní zameral predovšetkým na skúmanie aktívnej vecnej a tým i procesnej legitímácie žalobcu najmä s ohľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu medzi stranami sporu, v nadväznosti na potrebu poskytnutia osobitnej ochrany spotrebiteľovi v spore s dodávateľom. Súd prvej inštancie tak správne zameral pozornosť na vysporiadanie sa s otázkou platnosti postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy, na základe ktorej by súd mohol konštatovať, že žalobca je skutočným a legitímym nositeľom práva, ktorého sa v spore voči žalovanej, ako spotrebiteľkei, domáha.

11. Žalobca v odvolaní nenamieta ani netvrdil, že jeho právny predchodca splnil zákonné podmienky vyžadované pred postúpením jeho pohľadávky na žalobcu, v tomto smere v odvolacom konaní ani nenavrhol a nepredložil žiaden dôkaz, pričom v štádiu prvoinštančného konania neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania doručenia predošlej výzvy banky a úverového veriteľa dlžníčke. Odvolací súd v súvislosti s názorom žalobcu, že súd už nebol, po uznávacom prejave žalovanej na pojednávaní dňa 03.03.2022, oprávnený vôbec zaoberať sa skúmaním akýchkoľvek lex generalis a lex specialis zákonmi (OZ, ZoSÚ a aj Zákona o bankách) požadovanými zákonnými podmienkami a predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky poznamenáva, že takýmto výkladom by došlo nielen k absolútnemu popretiu spotrebiteľských práv a procesnou normou chránených osobitných spravidla slabších subjektov (viď Druhá hlava Tretej časti Občianskeho súdneho poriadku „Spory s ochranou slabšej strany“ upravené v § 290 až §323, pričom v ustanoveniach § 290 až § 306 sú osobitne upravené „Spotrebiteľské spory“), no aj k absolútnemu popretiu názorov vyslovených opakovaně v konštantnej judikatúre vyšších súdnych autorít, v zmysle ktorej je súd - a to v ktoromkoľvek štádiu konania - povinný (nielen oprávnený) a to ex offio, aj bez osobitnej procesnej aktivity proti strany, skúmať danosť aktívnej a pasívnej legitímácie strán sporu. Je tak bez významu, či sa jedná o spotrebiteľský spor alebo ide o bežné sporové konanie, táto zásada povinnosti súdu v ktoromkoľvek štádiu konania skúmať ex offio legitímáciu strán, je imanentnou súčasťou súdneho konania. Okrem toho, aj podľa názoru odvolacieho súdu nemožno rezignovať na osobitnú povinnosť súd poskytovať vo zvýšenej miere ochranu slabšej strane sporu - v danom prípade spotrebiteľovi, ktorý záver je možné priamo vyvodit' z čl.6 ods. 1 CSP, na ktorý súd prvej inštancie poukázal a v zmysle ktorého majú síce strany sporu v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, avšak okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu, čo nesporene potrebu zvýšenej ochrany spotrebiteľských práv zahŕňa. Je síce pravdou, že zákonodarca zaviedol osobitnú kategóriu sporov s ochranou slabšej strany v konaní (§ 290 až §323 CSP), pričom výslovne neupravil žiadne obmedzenia pre rozhodovanie rozsudkom pre uznanie nároku, a to ani v prípade spotrebiteľských sporoch, avšak pri čisto formalistickom výklade ustanovenia § 282 CSP by dochádzalo k situáciám, že v spotrebiteľských sporoch, ak žalovaný - spotrebiteľ- absolútně právne neznalý nielen svojich práv, no ani zákonnej úpravy osobitných zákonom (ako napr. Zákona o bankách, ZoSÚ, zákona o ochrane spotrebiteľov, ani ustanovení Občianskeho zákonníka) z neznalosti uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť a žalobca navrhne rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku, súd by vždy musel rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku. Tento výklad by znamenal, že by súd musel priznať prakticky akékoľvek tvrdené právo na zaplatenie akéhokoľvek nároku zo spotrebiteľskej zmluvy a to akémukoľvek subjektu, ktorý by

(ad absurdum) ani nemusel mať akúkoľvek spojitosť či už so spotrebiteľom, s právnym vzťahom alebo nárokom; to znamená, že by musel priznať právo žalobcovi, ktorý nie je na základe absolútne žiadnych skutočností aktívne legitimovaným v spore, hoci inak by podľa hmotného práva tieto skutočnosti ex offo vyhodnocovať mal a má. Keďže však Civilný sporový poriadok upravuje spotrebiteľské spory ako osobitný druh sporov s ochranou slabšej strany v konaní, a teda účelom a zmyslom Civilného sporového poriadku je zohľadniť aj istú hmotnoprávnu i procesnú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, podľa názoru odvolacieho súdu treba návrh na vydanie rozsudku pre uznanie a splnenie ďalších zákonných podmienok podľa § 282 CSP posudzovať aj s prihliadnutím na špecifickú povahu strán sporu, pretože napriek kogentnosti ustanovenia § 282 CSP by pri lipnutí na čisto gramatickom a formalistickom výklade vydanie rozsudku pre uznanie mohlo znamenať postup súdu v rozpore so základnými princípmi civilného sporového konania, konkrétne už citovaným čl. 6 CSP. Zákonodarca pritom v čl. 3 ods. 1 CSP upravil, že každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať aj v súlade s princípmi, na ktorých tento zákon spočíva. V neposlednom rade, takéto striktné formalistické rozhodovanie súdu by popieralo zmysel akýchkoľvek zásad, na ktorých stojí spravodlivý súdny proces, nielen ochrana práv slabších strán, konkrétne spotrebiteľského práva.

12. Okrem uvedených argumentov, na ktorých odvolací súd trvá, a to, že súd je povinný ex offo, a to vždy, v každom spore, skúmať otázku a danosť legitímácie strán sporu a taktiež je povinný poskytovať - v zmysle sledovaných zásad a princípov, na ktorých stojí a spočíva spravodlivý súdny proces - ochranu práva spotrebiteľa, ako slabšej strany sporu, odvolací súd má - a to zásadné - pochybnosti, či by vôbec prejav žalovanej, prezentovaný na pojednávaní dňa 03.03.2022, spĺňal zákonom požadované hmotnoprávne podmienky pre platné a účinné uznanie dlhu dlžníkom v zmysle lex generalis, v nadväznosti potom na procesné ustanovenie § 282 CSP.

13. Zo zápisnice z pojednávania konaného pred súdom prvej inštancie dňa 03.03.2022 vyplýva: (Po zistení prítomnosti strán sporu a otvorení pojednávania):

„Na to predstúpil právny zástupca žalobcu, ktorý k veci ďalej uvádza:

Žalobca trvá na podanej žalobe, my sa pridriavame všetkých vyjadrení, ktoré boli v konaní poskytnuté. Máme za to, že nárok žalobcu je dôvodný a preukázaný listinnými dôkazmi. Z tohto dôvodu teda žiadame žalobe vyhovieť. Žiadne ďalšie návrhy na dokazovanie nemáme.

Na to predstúpila žalovaná, ktorá k veci uvádza:

Ja uvedenú pohľadávku chcem zaplatiť, som si toho vedomá, žiadne ďalšie návrhy na dokazovanie ja nemám.

Na to predstúpil právny zástupca žalobcu, ktorý ďalej uvádza:

Vzhľadom na prednes žalovanej ja navrhujem rozhodnúť vo veci rozsudkom pre uznanie. Zároveň si uplatňujem nárok na náhradu trov konania.“

14. Odvolací súd s poukazom na obsah procesných výpovedí strán sporu na pojednávaní dňa 03.03.2022 a s poukazom na znenie ustanovenia § 558 OZ, v zmysle ktorého ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, konštatuje, že prejav žalovanej nemožno považovať za dostatočne určitý ohľadom špecifikácie konkrétneho dlhu, ktorý uznáva čo do dôvodu a výšky a nie je naplnená ani zákonná požiadavka formy tohto prejavu, ktorý lex specialis vyžaduje v písomnej forme. Je pravdou, že v procesnej rovine môžu strany sporu uznávací prejav pred súdom urobiť aj ústne, v rámci súdneho pojednávania, avšak písomná forma požadovaná lex specialis by bola jednoducho zachovaná požadovaním podpisu zápisnice z pojednávania, pričom z hľadiska požiadavky určitosti uznávacieho prejavu by žalovaná musela výslovne uviesť, že uznáva konkrétny dlh žalobcu výslovne špecifikovaný čo do dôvodu aj výšky a svoj uznávací prejav podpísať. Odvolací súd, pri sledovaní dôsledného naplnenia požiadavky zákonnej úpravy uznávacieho prejavu upriamuje pozornosť na závery vyplývajúce z rozhodnutia vyššej súdnej authority, konkrétne uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/9/2020 zo dňa 27.01.2021, v ktorom dovolací súd v rámci dovolania skúmal dôvodnosť námietky dovolateľa - žalobcu, ktorý „vytýkal súdom oboch inštancií nesprávny procesný postup v tom, že napriek splneniu procesných podmienok v spore súd prvej inštancie nepostupoval tzv. skráteným (zjednodušeným) konaním a nevydal skrátené rozhodnutie, rozsudok pre uznanie nároku, ale vecou sa zaoberal „klasickým spôsobom“, vo veci vykonal dokazovanie a na jeho základe vydal meritórne rozhodnutie. Odvolací súd toto pochybenie súdu prvej inštancie nenapravil.“ Dovolací súd vyslovil: „9.1. Ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie (§ 282 CSP). 9.2. Určitosť písomného prejavu vôle je objektívnou kategóriou a

takýto prejav by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti o jeho obsahu ani u tretích osôb. Pri uznaní nároku je potrebné, aby sporová strana pred súdom písomne uznala, že splní svoj dlh, uviedla dôvod jeho vzniku a výšku (rozsah), v akej ho uznáva. Tu si je potrebné uvedomiť, že pokiaľ hovoríme o „uznaní dlhu“, ide tu striktné formálne o „uznanie zaplatenia dlhu“, kladie sa dôraz na samotné zaplatenie a nie na dlh ako taký (nie na existenciu dlhu). K platnému uznaniu dlhu (§ 558 Občianskeho zákonníka) je mimo všeobecných náležitostí (§ 34 a násl. Občianskeho zákonníka) potrebné, aby tento jednostranný právny úkon dlžník učinil písomnou formou, vyjadril v ňom prísľub zaplatiť dlh a uviedol dôvod a jeho výšku (obdobne tuzemská súdna prax napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky 3Cdo 79/2005, 4MCdo 1/2007, 4Cdo 116/2009, 8 MCdo 1/2014 ale i cudzozemská súdna prax napr. Najvyšší súd Českej republiky 33 Cdo 948/2008, 33Cdo 3496/2011, 33Cdo 1702/2015, obdobne i právna teória Števec, M., Dulák, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M., a kol. Občiansky zákonník II., 2, vydanie. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2019, § 558, 2080- 2083 a 2086-2091 s.).“

15. S poukazom na jednoznačne vyslovený názor najvyššej súdnej autority v horecítovanom rozhodnutí potom odvolací súd musel aj v prejednávanej veci (mimo dôvodov uvedených už v bodoch 10. a 11. odôvodnenia tohto rozsudku), navyše konštatovať, že v zmysle výkladu najvyššej súdnej autority neboli ani v tejto veci splnené zákonné podmienky vyžadované hmotnoprávnou úpravou pre konštatovanie platného a zákonného uznávacieho prejavu a procesné vyjadrenie žalovanej na pojednávaní konanom dňa 03. 03. 2022 tak, ako je zachytené v zápisnici z pojednávania a doslovne konštatované v bode 13. odôvodnenia tohto rozsudku, by neobstálo ako kvalifikovaný uznávací prejav dlžníka.

16. Možno potom zhrnúť, že správny bol procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý neprihliadol na uznávací prejav žalovanej, ktorý skúmal ex effo aktívnu legitimáciu žalobcu a správny bol záver súdu prvej inštancie, ktorý založil svoje rozhodnutie na závere, že súčasný žalobca nie je v danom spore aktívne legitimovaný a nositeľom práv z predmetnej pohľadávky, pretože neboli naplnené zákonné predpoklady a podmienky vyžadované na to, aby na neho právne relevantným a zákonným spôsobom prešiel nárok uplatňovaný žalobou a súčasne by v čase postúpenia pohľadávky išlo o postupiteľnú pohľadávku v zmysle § 17 ods. 1 ZoSÚ, ako aj § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok v meritórnom výroku I., ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol, podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil. V nadväznosti na vecnú správnosť meritórneho výroku I. rozsudku je potom vecne správny aj závislý výrok II. , ktorým súd prvej inštancie v súlade so zásadou vyplývajúcou z ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP rozhodol o trovách prvoinštančného konania.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán v konaní (§ 255 ods. 1 CSP) a vyslovil, že žalovanej, ktorej by ako procesne plne úspešnej strane v odvolacom konaní inak vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva, nakoľko jej celkom zjavne žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.